

CHEMISCH WEEKBLAD

ORGAAN VAN DE NEDERLANDSCHE CHEMISCHE VEREENIGING

Redactie-Commissie: Prof. Dr. Jan Smit, voorzitter, Dr. T. van der Linden, secretaris, Dr. Ir. P. M. Heertjes, Ir. J. G. Hoogland, Dr. J. Kalff en Dr. C. P. A. Kappelmeier.

Verantwoordelijk Redacteur: Dr. T. VAN DER LINDEN, Amsterdam, tel. 26282.

Redactiebureau: Amsterdam-Z., Amsteldijk 87, telefoon 26282.

N.V. D. B. CENTEN's Uitgevers-Maatschappij, Amsterdam-C., Sarphatikade 12, telefoon administratie 48695, directie 35371, postrekening 39514.

INHOUD: Mededeelingen van het Secretariaat. — Agenda van Vergaderingen. — Programma van de 96ste Algemeene Vergadering. — Sectie voor Physische en Kolloïdchemie. — Sectie voor Bedrijfschemie. — Sectie voor Organische Chemie. — Sectie voor Voedingsleer. — Sectie voor Bedrijfschemie. — Nederlandsche Astronomenclub. — Aangeboden betrekkingen. — Verslag van het Algemeen Bestuur omtrent de handelingen en bevindingen van de Nederlandsche Chemische Vereeniging in 1945 met Balans, Rekening en Verantwoording en Exploitatie-rekeningen van het Chemisch Weekblad en het Recueil des Travaux Chimiques der Pays-Bas over 1945. — Verslagen der Commissies over 1945. — Boekaankondigingen. — Personalie. — Vraag en Aanbod. — Gevraagde betrekkingen.

MEDEDEELINGEN VAN HET SECRETARIAAT DER
NEDERLANDSCHE CHEMISCHE VEREENIGING
(Amsteldijk 87, Amsterdam-Z., telefoon 26282,
postrekening 7680).

Op 13 Juni 1946, drie maanden na zijn terugkeer in Nederland, is tengevolge van Japansche krijgsgevangenschap, op 38-jarigen leeftijd te Amsterdam overleden Ir. A. L. de Vries, fabricagechef bij de Koloniale Bank, (sf. Bandjaratna, Java), lid der Nederlandsche Chemische Vereeniging.

Candidaat-leden per 1 Juli 1946.

- 178: Brauns (Dr. D. H.), Bussum, Meerweg 20, voorgesteld door Ir. K. Brackmann te Haarlem en A. H. Ruys te Bussum.
- 179: Haeften (Dr. Ir. F. E. van), Amsterdam-Z., Rustenburgerstraat 286; voorgesteld door Dr. J. Kalff te Nijmegen en Dr. T. van der Linden te Amsterdam.
- 180: Kaay (F. A. van der), chem. cand., Bilthoven, Nachtegaallaan 7; voorgesteld door Drs. G. M. van der Want en Dr. Ir. Darcy van der Want, beiden te Utrecht.
- 181: Vos (A.), cand. scheik. ing., Rijswijk (Z.-H.), Regentesse-laan 20; voorgesteld door Ir. W. J. Hessels en Prof. Dr. Ir. H. I. Waterman, beiden te Delft.
- 182: J. Marchés, Rotterdam, Klein Coolstraat 17 B, chef controles der chem. tech. afdeling v. h. Proefstation voor de Java-Suikerindustrie; voorgesteld door Dr. K. Douwes Dekker te Wassenaar en Dr. J. J. A. Blekking te Amsterdam.

Toegetreden als donateur:

Werkspoor N.V., Amsterdam.

Dr. T. VAN DER LINDEN,
Amsterdam, telefoon 26282.

Agenda van Vergaderingen.

- 20 Juli. Astronomen Club, Utrecht: Tusschentijds colloquium over het onderwerp: De verschijnselen in de buitenste lagen van de zon. Zie programma, blz. 169.
- 24 Juli. Nederlandsche Vereeniging voor Fotografie en Fotochemie. Symposium te Utrecht. Zie voor het programma blz. 168.
- 25 Juli. 96ste Algemeene Vergadering te Utrecht. Zie voor het volledige programma hieronder.

PROGRAMMA

van de

96ste ALGEMEENE VERGADERING

der

NEDERLANDSCHE CHEMISCHE VEREENIGING

op Donderdag 25 Juli 1946 te Utrecht.

Ten einde de behulpzame hand te bieden bij de voorbereiding van deze vergadering en ook bij de voorbereiding van het den voorafgaanden dag te houden symposium der Vereeniging voor Fotografie en Fotochemie heeft zich door bemiddeling van den Utrechtschen Chemischen Kring een kleine regelingscommissie gevormd, bestaande uit de heeren Drs. G. M. van der Want, T. J. Barendregt en O. A. de Bruin.

Adres: Organisch-chemisch laboratorium der Rijksuniversiteit, Croesestraat 79, Utrecht.

Donderdagmorgen.

- 9 u. 15 Huishoudelijke Algemeene Vergadering in de groote collegezaal van het Organisch-chemische laboratorium van de Universiteit, Croesestraat 79.
- 11 u. 30 Na afloop der huishoudelijke vergadering: Voordracht van Prof. Dr. J. D. H. Donnay, Baltimore (U.S.A.) over: „Application of crystallographic investigation by the chemist”. Prof. Dr. P. Terpstra, Groningen, zal van 11 u. 30 tot 11 u. 45 deze voordracht inleiden met een kort woord en een tweetal demonstraties. In het Chemisch Weekblad van 20 Juli wordt een inleidend artikel van zijn hand opgenomen. Het verdient aanbeveling van deze inleidende beschouwingen tevoren kennis te nemen. Inleiding en voordracht hebben ten doel de aandacht te vestigen op de kristallografie als hulpwetenschap voor de scheikunde.
- 13 u. Gemeenschappelijke koffiemaaltijd. Voor diegenen, die zich hiervoor uiterlijk op Zaterdag 20 Juli bij de regelingscommissie, Organisch-chemisch laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht telefoon 11106, hebben aangemeld is tegen den prijs van f 2.21, excl. fooi, een koffiemaaltijd (4 belegde broodjes en een kop koffie) beschikbaar. Ter plaatse af te rekenen.

Donderdagmiddag.

- 14 u. Sectievergaderingen.
Voor de programma's zie hieronder.

Logies.

De regelingscommissie zal hun, voor wie het bezwaarlijk is op een dag heen en weer te reizen, gaarne behulpzaam zijn bij het bespreken van logies. Aangezien de ruimte in de hotels zeer beperkt is, zal men vermoedelijk ondergebracht moeten worden bij een der leden van den Utrechtschen Chemischen Kring, op wien ter zake een beroep is gedaan. Indien men van de bemiddeling van de regelingscommissie gebruik wenscht te maken, wordt men verzocht zich tijdig in verbinding te stellen met Drs. G. M. van der Want, organisch-chemisch laboratorium Croesestraat 79, Utrecht, telef. 11106.

Leden van den Utrechtschen Chemischen Kring, die voor den nacht van 23 op 24 Juli en (of) 24 op 25 Juli logies kunnen en willen verleenen wordt verzocht, voor zoover nog niet geschied, hiervan bericht te zenden aan Drs. G. M. van der Want, adres als bovenvermeld.

* * *

Huishoudelijke Algemeene Vergadering der Ned. Chem. Vereeniging,

te houden op Donderdag 25 Juli 1946 om 9 u. 15 v.m. in de groote collegezaal van het Organisch-Chemische laboratorium der Universiteit te Utrecht, Croesestraat 79.

Agenda:

1. Opening.
2. Verslag, tevens notulen, van de 95ste algemeene vergadering, op 19 December 1945 gehouden. Zie Chem. Weekblad 42, 78 (1946).
3. Mededeelingen.
4. Voorstel tot royeering van een aantal leden.
5. Voorstel tot benoeming van een eerlid (zie toelichting).
6. Vervulling tusschentijdsche vacatures (zie hieronder).
7. Verslag van het Algemeen Bestuur over 1945 (zie blz. 170).
8. Rekening en verantwoording van den penningmeester over 1945 (zie blz. 173).
9. Verslagen der Commissies over 1945 (zie blz. 172).
10. Voorstel tot het brengen van een post, groot f 5000, op de begrooting 1946 ten behoeve van de reorganisatie van het Chemisch Weekblad (zie toelichting).
11. Voorstel tot verhooging van post 16 der Begrooting 1946, Secties en Afdelingen met een bedrag van f 600 (zie toelichting).
12. Voorstel tot het verhoogen der contributie met f 5.— voor gewone en f 4.— voor buitengewone leden en het doen vervallen van de mogelijkheid, zoowel voor leden als donateurs, de jaarlijksche betaling te vervangen door een bijdrage ineens. Reglementswijziging (zie toelichting).
13. Wijziging van het Reglement der Centrale Commissie voor het Analystexamen (zie toelichting).
14. Voorstel tot wederinstelling der Commissie voor Vacantiecursussen (zie toelichting).
15. Rondvraag.
16. Sluiting.

Vacatures:

Voordrachten:

Chemische Raad:

- Prof. Dr. E. Cohen † . . . 1. Prof. Dr. W. G. Burgers, Delft.
2. Prof. Dr. A. E. van Arkel, Leiden.

Financieele Commissie:

- Dr. W. Meijer 1. Dr. G. L. Voerman, 's-Gravenhage.
2. Dr. H. Ph. Baudet, 's-Gravenhage.

Curatorium Recueilsfonds:

- Prof. Dr. A. F. Holleman . 1. Ir. H. C. A. Holleman, Eindhoven.

Toelichting op de agenda der Huishoudelijke Vergadering.

ad 4. Voorgesteld wordt op grond van lidmaatschap der N.S.B. of een harer mantelorganisaties dan wel dienstneming in het Duitsche leger tot schrappen uit de ledenlijst over te gaan van de volgende leden:

- F. B. J. Gips, Den Haag, lid N.S.B., adviseur van Mussert.
Dr. J. A. H. Knop, Nijmegen, lid N.S.B., N.A.F., N.V.D.
Dr. Th. J. F. Mattaar, Enschede, lid N.S.B., N.D.K., N.V.D.
Dr. Ir. A. Pasveer, Zutphen, lid N.S.B., N.V.D.
Dr. Ir. R. Priester, Deventer, lid N.S.B., Tech. Gilde.
Drs. J. P. A. Tuenter, Hillegersberg, dienstneming D. leger.
J. H. Verhoog, Groningen, lid N.S.B.
Dr. C. L. de Vries, Hengelo, lid N.S.B., N.V.D., opvoedersgilde.
Dr. M. H. Werther, Zwollerkerspel, lid N.S.B., Begunstigend lid Germ. S.S.

ad 5. Het Algemeen Bestuur stelt voor tot eerlid der Vereeniging te benoemen Mr. Drs. J. Alingh Prins te 's-Gravenhage, daarmede de erkentelijkheid der Vereeniging tot uitdrukking brengende voor de vele en belangrijke diensten, die de heer Alingh Prins tijdens zijn langjarig lidmaatschap aan de Vereeniging heeft bewezen. Er moge hier slechts herinnerd worden aan

den grooten steun, die de Vereeniging ondervond bij het vestigen van een Bureau in Den Haag en aan het feit, dat hij de Vereeniging in zes moeilijke oorlogsjaren als voorzitter diende.

ad 10. Zooals uit de mededeelingen van de Redactiecommissie van het Chem. Weekblad in de weekbladen van 2 Februari en 11 Mei 1946 bekend is, heeft deze commissie voorstellen bij het Algemeen Bestuur ingediend ten einde dit orgaan der Vereeniging meer belangwekkend te maken voor alle leden der Vereeniging. De voorgestelde maatregelen zijn: a. de benoeming van een redacteur, die zijn vollen tijd aan het blad zal kunnen wijden, b. de benoeming van een aantal vaste medewerkers, ieder voor een bepaald gebied, c. de verhooging der voor de bijdragen te betalen honoraria, waarbij de vaste medewerkers hunne bijdragen hooger gehonoreerd zullen zien dan de incidenteele inzenders van copie, behoudens degenen, die op verzoek der redactie een verhandeling inzenden.

De financieele consequentie, aan deze voorstellen verbonden, zijn de volgende. Het salaris van den te benoemen redacteur wordt getaxeerd op omstreeks f 450 per maand. Veiligheidshalve wordt bij de begrooting der kosten in verband met ev. bijkomende kosten opgenomen f 6000. De honoreering der artikelen in het Chemisch Weekblad geschiedde op basis van f 1.25 per kolom (f 2.50 per bladzijde). Dit bedrag is, vergeleken met hetgeen andere tijdschriften betalen, zeer laag. De bedoeling is het honorarium te verhoogen tot f 3.— per kolom (= f 6.— per bladzijde) en voor vaste medewerkers en artikelen op verzoek der redactie geschreven dit bedrag te stellen op f 4.— per kolom (= f 8.— per bladzijde).

De rubriek voor Handel en Industrie vervalt; de stof, die in deze rubriek werd opgenomen, wordt in het vervolg, meer intensief en uitgebreid bewerkt, in het blad zelf afgedrukt. Wij rekenen, dat hierdoor wekelijks het blad met 4 bladzijden wordt vergroot en per jaargang een omvang verkrijgt van 52×20 blz. = 1040 blz.

Een eenvoudige berekening leert dan dat op grond van het hogere tarief en den grooteren omvang van het blad aan honorarium ongeveer f 3500 meer betaald zal moeten worden dan anders in normale jaren. De totale uitgaven voor het Weekblad op grond der reorganisatie zullen dus stijgen met omstreeks f 9500. Om zoo spoedig mogelijk den nieuwen toestand te kunnen overzien, stelt het Algemeen Bestuur voor op de begrooting van het loopende jaar een extrapost op te brengen van de helft van dit bedrag, afgerond tot f 5000.

De Raad van Overleg heeft in zijn vergadering van 31 Mei j.l. te Utrecht aan dit voorstel zijn goedkeuring gehecht.

ad 11. In de toelichting op de agenda der Huishoudelijke Vergadering van 19 December 1945 (zie Chem. Weekblad 41, 111 (1945)) werd uiteen gezet, dat het Bestuur der Sectie voor Bedrijfschemie den wensch te kennen had gegeven, dat een regeling zou worden getroffen, waardoor deze sectie over meer geldmiddelen zou komen te beschikken en daardoor een grotere werkzaamheid zou kunnen ontplooiën. Het door het Algemeen Bestuur terzake ingediende voorstel, uiting gevende aan het feit, dat het Bestuur het met het streven van het Sectiebestuur eens was, werd teruggenomen, toen bleek, dat er geen overeenstemming bestond, wat de gegeven oplossing betrof. Het overleg met het Sectiebestuur is nadien voortgezet en overeenstemming werd bereikt op de volgende basis. Leden van de Sectie zullen zijn, die leden van de Ned. Chem. Vereeniging, die zich daarvoor aan het Secretariaat der Vereeniging hebben opgegeven. Van de leden der Sectie wordt geen extra contributie geheven.

Het bestuur van de Sectie wordt uitgebreid met twee leden en zal dus uit 5 leden bestaan. Het wordt als van ouds door de leden der Sectie benoemd. Het Sectiebestuur dient jaarlijks een begrooting in en krijgt, nadat deze door het Algemeen Bestuur is goedgekeurd, een daarmede overeenkomend crediet. De administratie, verbonden aan het organiseren van vergaderingen en symposia, wordt in overleg met den sectiesecretaris door het Secretariaat der Vereeniging verzorgd.

In verband hiermede moge verwezen worden naar de mededeeling van het Sectiebestuur in ditselfde nummer. Aangezien in de begrooting van het loopende jaar geen rekening is gehouden met de uit deze plannen der Sectie voortvloeiende uitgaven, stelt het Algemeen Bestuur voor post 16, Secties en Afdelingen, die op f 400 is gesteld, te verhoogen tot f 1000.

ad 12. Behalve voor de extra-uitgaven, die wegens de reorganisatie van het Chemisch Weekblad te verwachten zijn, staat de Vereeniging voor extra hoge uitgaven wegens de in sterke mate gestegen papier- en drukkosten.

Aannemende dat wij 2600 exemplaren van het Chemisch Weekblad in 1947 betrekken, dan laat zich met inbegrip van het verhoogde honorarium voor de schrijvers en reis- en verblijfskosten der Redactie benevens eventuele extrakosten van cliché's

een nadeelig saldo van de exploitatie van het Chemisch Weekblad berekenen van f 19500. Alleen wanneer het aantal abonné's bijzonder mee zou vallen evenals de opbrengst der advertenties is een eenigszins lager bedrag te verwachten.

De uitgaven voor het Recueil zullen onder de nieuwe omstandigheden ongeveer f 19000 bedragen. Hiertegenover staat bij handhaving van de oude abonnementsprijzen een bedrag aan inkomsten van ongeveer f 7500 benevens de uitkeering uit het Recueilsfonds, die op f 1600 kan worden getaxeerd. Er blijft dus een nadeelig saldo van f 9900. Het is duidelijk, dat aan een verhooging van den abonnementsprijs, zoowel voor leden, buitengewone leden als niet-leden, niet valt te ontkomen. Het Algemeen Bestuur had oorspronkelijk gedacht den abonnementsprijs voor gewone leden te verdubbelen, dus op f 12, resp. f 8 te brengen. Na het in den Raad van Overleg gepleegde overleg is besloten voor te stellen de verhooging te stellen op f 4.— resp. f 2.—, dus het abonnement op f 10.—, resp. f 6.—. In overleg met de firma Centen werd als abonnementsprijs voor niet-leden vastgesteld f 25.— (voor het buitenland) + f 1.50 portokosten. Op grond van deze prijzen kan een extra bate verwacht worden van ± f 3700.—. Het nadeelige saldo wordt hierdoor vermindert tot f 6200, hetgeen nog een zeer hoog bedrag is. Van verdere verhooging der abonnementsprijzen wordt algemeen een terugloopen van het getal der abonné's gevreesd.

De vermoedelijke staat van lasten over 1947 gaat er dan als volgt uit zien:

Lasten (1947).	
Secretaris	f 4.200
Redacteur, incl. bijkomende kosten	„ 6.000
Penningmeester	„ 300
Adm. secretariaat	„ 2.400
Adm. redactie bureau	„ 2.400
Adm. hulp	„ 3.000
Pensioen Dr. Jorissen	„ 1.000
Pensioen-premies	„ 500
Onkosten Secretariaat + redactie bureau	„ 4.500
Reis- en verblijfkosten Alg. Bestuur	„ 500
Kosten van alg. vergadering	„ 500
Uitgaven vacatie-cursussen	p.m.
Commissies	„ 800
Commissie voor Physische Constanten	„ 2.000
Secties en afdelingen	„ 1.000
Union en intern. vertegenwoordiging	„ 750
Lidmaatschappen	„ 350
Nadeelig saldo analystexamen	„ —
Uitgaven Chemisch Jaarboekje	p.m.
Nadeelig saldo expl. rek. Chem. Weekblad	„ 19.500
Nadeelig saldo expl. rek. Recueil	„ 6.200
	f 55.900

Het is duidelijk, dat de voorgestelde verhooging der contributie eer te laag dan te hoog gegrepen is. Het Algemeen Bestuur is echter van meening dat het verantwoord is de eventuele tekorten, die er bij deze contributieverhoging alsnog overblijven ten laste van het kapitaal der Vereeniging te brengen en vertrouwt, dat de verdere groei der Vereeniging na korten tijd de begroting weer sluitend zal maken. Het hoopt ook, dat het mogelijk zal zijn het bedrag der donaties verder op te voeren.

Het besluit tot verhoging der contributie brengt een wijziging van artikel 5 van het Huishoudelijk Reglement met zich. Het Algemeen Bestuur stelt voor de 2e alinea van artikel 5 als volgt te lezen:

„De contributie der gewone leden bedraagt f 20 jaarlijks, die der buitengewone leden f 14 jaarlijks, die der geassocieerde leden enz. (onveranderd)”, waarbij dus is vervallen: „of f 300 in eens”,

en in de alinea, luidende:

„De minimumbijdrage van donateurs bedraagt f 50 jaarlijks of f 500 in eens” te laten vervallen „of f 500 in eens”.

De overweging die tot dit voorstel heeft geleid, is, dat in verband met de onzekere waarde van den gulden niets te zeggen is omtrent de verplichtingen, die de Vereeniging op zich neemt bij de storting van dergelijke bedragen ineens.

De Raad van Overleg heeft zich in zijn vergadering van 31 Mei 1946 te Utrecht met deze voorstellen vereenigd.

ad 13. Verwijzende naar de discussies, gevoerd in de Huishoudelijke Algemeene Vergadering van 19 December 1945

(Chem. Weekblad 42, 81 (1946)) over het lidmaatschap der Centrale Commissie voor het Analystexamen van een opleider voor deze examens stelt het Algemeen Bestuur voor de Centrale Commissie uit te breiden met een buitengewoon lid, dat slechts adviseerende stem zal hebben en benoemd zal worden in overleg met de Vereeniging van opleiders voor de examens, ingesteld door de Nederlandsche Chemische Vereeniging. Hiertoe worde artikel 1 van het Reglement der Centrale Commissie als volgt gelezen:

„Er is een Centrale Commissie voor het Analystexamen, bestaande uit ten hoogste 9 gewone leden, die geen kandidaten voor dit examen opleiden en 1 buitengewoon lid voor wien deze beperking niet geldt. De voorzitter en de secretaris worden als zoodanig door de Algemeene Vergadering aangewezen. Een der gewone leden wordt door het Algemeen Bestuur uit zijn midden aangewezen, een der gewone leden wordt aangewezen door den Bond voor Materialenkennis, het buitengewone lid wordt benoemd in overleg met de Vereeniging voor opleiders voor de examens, ingesteld door de Nederlandsche Chemische Vereeniging. Voorts zullen onder de leden zoo mogelijk vertegenwoordigers zijn van keuringsdiensten van waren, van andere overheidslaboratoria, van particuliere laboratoria en van fabrieks-laboratoria.

Het buitengewone lid heeft in de vergaderingen der Centrale Commissie slechts een adviseerende stem.”

Baten (1947):	
Contributies (w.o. achterstallige)	f 43.000
2450 leden, van wie	
15 huisgenootleden à f 5.— =	f 75
450 buitengewone leden à f 14.— =	„ 6.300
1985 gewone leden, van wie:	
niet bet. 25	
halve contr. 15 =	„ 150
gered. contr. 60 (40 à f 10, 20 à f 5) =	„ 500
volbetalende leden: 1885	
Marge voor Ned.-Indië en het buitenland	
100 nemend, blijft aan volbetalende leden	
1785 à f 20.—	„ 35.700
Voor achterstallige contributie weinig getaxeerd, waardoor verdere veiligheid, nl.	„ 275
Totaal f 43.000	
Donateurs, tijdelijke bijdragen	„ 4.500
Batig saldo analystexamen	„ 1.000
Vergoeding onkosten analystexamen	„ 2.400
Inkomsten vacatiecursussen	p.m.
Rente kasgeld en beleggingen	„ 1.800
Inkomsten Chem. Jaarboekje	p.m.
Diverse baten	„ 150
Nadeelig saldo	„ 3.050
	f 55.900

De eerste alinea van art. 3 worde mede in dit verband als volgt gelezen:

„De voorzitter vormt met den secretaris en een door de Centrale Commissie uit de gewone leden te kiezen derde lid het Bureau.”

Door deze redactie wordt de mogelijkheid, dat een opleider lid zou worden van het Bureau uitgesloten.

ad 14. In 1941 werd de Commissie voor Vacatiecursussen, die een gemengde commissie was van de Ned. Maatschappij ter bevordering der Pharmacie en de Ned. Chem. Vereeniging opgeheven in verband met de opheffing van genoemde Maatschappij. In gezamenlijk overleg wordt nu voorgesteld deze gemengde commissie weer in het leven te roepen.

Aangezien het bezwaarlijk is het Programma met de geheele toelichting ter vergadering beschikbaar te stellen wordt den deelnemers aangeraden dit nummer van het Chemisch Weekblad mede te brengen.

Sectie voor Physische Chemie en Kolloïdchemie.

Programma van de vergadering op 25 Juli 1946, om 14 uur, in de groote collegezaal van het Organisch-chemisch Laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht.

14.00—14.35 u.: Mejuffrouw Dr. Ir. A. E. Korveze, Thermodynamische grootheden van binaire vloeistofmengsels

- 14.35—14.45 u.: Discussie.
 14.45—15.00 „: Huishoudelijke vergadering.
 15.00—15.35 „: Dr. A. J. Staverman, Dissipatie van aanslagenergieën.
 15.35—15.45 „: Discussie.
 15.45—16.20 „: Dr. E. J. W. Verwey, Nieuwe onderzoekingen over atoomrangschikking in spinellen in verband met hun fysische eigenschappen.
 16.20—16.30 „: Discussie.
 16.30 „: Sluiting.

Sectie voor Bedrijfschemie.

Vergadering op 25 Juli 1946, om 14 uur, in de kleine collegezaal van het Organisch-chemische laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht.

Programma:

- 14.00 uur: Huishoudelijke vergadering.
 1. Reorganisatieplannen. 2. Werkprogramma. 3. Verkiezing nieuw bestuur. 4. Bestuursmededeelingen. 5. Rondvraag.

Sectie voor organische chemie.

Bijeenkomst op Donderdag 25 Juli 1946, te houden te Utrecht in de bibliotheek van het laboratorium voor organische chemie, Croesestraat 79, ten 14 uur.

Agenda:

I. Huishoudelijk gedeelte.

- 14.00—14.20 uur: 1. Opening. 2. Jaarverslag van den secretaris over 1944 en 1945. 3. Rekening en verantwoording van den penningmeester over die jaren. 4. Bevestiging van de reeds door ballotage benoemde nieuwe bestuursleden in hun functies. 5. Mededeelingen over de in October 1946 te Utrecht te houden „Eiwit-dag”. 6. Rondvraag en sluiting.

II. Wetenschappelijk gedeelte.

- 14.20—14.50 u.: Dr. G. Salomon ('-Gravenhage), De invloed van ketenlengte en molecuulbouw op de snelheid van ringsluitingen.
 14.50—15.20 „: Dr. Ch. P. van Dijk (Org. Chem. Lab. T.H. Delft), Anaesthetische werkzaamheid van 1-aethoxy-2-amino-4-nitrobenzeen en van p-aminobenzoëzure esters.
 Pauze.
 15.30—16.00 „: Dr. D. Mulder (Scheikundig laboratorium der Vrije Universiteit te Amsterdam), Verbrandingswarmten van phenylgesubstitueerde methanen en aethanen.
 16.00—16.30 „: Ir. G. S. K. Bouma (Org.-chem. Lab. T.H. Delft), Nitratie van aethoxy-2-aminobenzeen en van acylderivaten hiervan.
 In den voor de voordrachten uitgetrokken tijd is ± 10 min. discussie inbegrepen.

Sectie voor Voedingsleer.

Vergadering op 25 Juli 1946, des middags om 2 uur, in de collegezaal van het Physiologische Laboratorium, Vondellaan 6 te Utrecht.

Spreekers:

1. Dr. F. H. van der Laan¹⁾, 's-Gravenhage, De ontwikkeling van het toezicht op voedingsmiddelen in Nederland.
2. Ir. J. Straub¹⁾, Amsterdam, De toekomst van de keuringsdiensten van waren als plaatselijke deskundige instantie.
3. Dr. M. van Eckelen (Utrecht), Het broodprobleem, Na afloop huishoudelijke vergadering.

¹⁾ De eerste twee voordrachten houden verband met het feit, dat 25 jaar geleden de Keuringsdiensten van Waren voor het geheele land werden ingesteld:

Sectie voor Bedrijfschemie.

Mededeeling betreffende Reorganisatie.

Het is het bestuur der Sectie aangenaam te kunnen berichten, dat de reorganisatieplannen, welke reeds zeer lang bestonden, nu uiteindelijk, en in volledige overeenstemming met het Algemeen Bestuur der Vereeniging, in verwezenlijking zullen komen, nadat deze plannen door de a.s. Algemeene Vergadering zijn goedgekeurd.

Het is de bedoeling, dat onze Sectie, meer dan de Vereeniging in zijn geheel dit kan doen, den bedrijfschemicus een tegemoetkoming in zijne speciale wenschen zal bieden. Hiertoe lijkt het ons gewenscht ieder jaar twee symposia (één in het voorjaar, één in het najaar) en twee algemeene sectievergaderingen met voordrachten (gelijktijdig met de vergaderingen der Vereeniging) te doen houden. Bovendien ligt het in de plannen eens per jaar een buitenlandschen spreker te laten komen en één of meer sociale bijeenkomsten te hebben, waarbij de leden onderling van meening kunnen wisselen, wederzijdsche hulp of advies kan worden geboden, kortom een collegiale band kan worden aangeknoopt, welke onmisbaar is voor ieder, die voor zijn beroep wat gevoelt.

Geen extra contributie zal meer geheven worden, door opgave bij den secretaris is men reeds, indien men althans lid der Chemische Vereeniging is, lid der Sectie. Het bestuur zal worden uitgebreid tot 5 personen (waarvan één aangewezen door en uit het Algemeen Bestuur der Vereeniging). De kosten der Sectie worden volgens een begroting, opgesteld door ons bestuur, na goedkeuring door het Algemeen Bestuur, door de Vereeniging gedragen.

Van iederen bedrijfschemicus zal verwacht worden, dat hij zich bij onze Sectie aansluit. Op de eerstvolgende huishoudelijke vergadering zal gelegenheid zijn een nieuw bestuur te kiezen.

Het Bestuur der Sectie,

Dr. Ir. S. H. BERTRAM,

voorzitter.

Ir. A. W. VAN SETERS,

secretaris-penningmeester.

Ir. D. J. VAN WIJK,

gedelegeerde van het Algemeen Bestuur.

Nederlandsche Vereeniging voor Fotografie en Fotochemie.

(Sectie van de Nederlandsche Chemische Vereeniging en van de Nederlandsche Natuurkundige Vereeniging.)

Woensdag 24 Juli 1946.

Symposium, te houden te Utrecht in het Organisch-chemisch Laboratorium, Croesestraat 79.

Programma:

- 10.00 uur: Opening door den Voorzitter.
 10.10—11.10 u.: Dr. H. Gerding, Amsterdam: „Resultaten van het spectroscopisch onderzoek in de laatste jaren”.
 11.10—12.10 „: Dr. R. Merckx, Antwerpen: „Chromogene Ontwikkeling”.
 12.10—14.00 „: Koffietafel in het Organisch Chemisch Laboratorium.
 14.00—15.00 „: Dr. A. Bouwers, Delft: „Eenige recente vorderingen op optisch gebied”.
 15.00—16.00 „: Dr. C. J. Dippel, Eindhoven: „Een nieuw photochemisch systeem voor geluids- en beeldreproductie met hoog oplossend vermogen en regelbare gamma”.
 16.00 „: Sluiting door den Voorzitter.

Iedere voordracht zal ongeveer drie kwartier duren, waarna 10—15 minuten voor discussie beschikbaar zijn.

Voor niet-leden van de Nederlandsche Vereeniging voor Fotografie en Fotochemie, de Nederlandsche Natuurkundige Vereeniging of de Nederlandsche Chemische Vereeniging bestaat gelegenheid tot introductie. Deze introductie kan aangevraagd worden bij de hieronder genoemde regelingscommissie voor 20 Juli 1946.

Koffietafel. Van 12.10—14.00 uur zullen voor hen, die zich voor 20 Juli 1946 daarvoor bij de Regelingscommissie p.a. Drs.

G. M. van der Want, Organisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht opgeven, 4 belegde broodjes en een kop koffie beschikbaar zijn, Prijs f 2.21 excl. fooi, ter plaatse te voldoen.

Namens het Bestuur van de Nederlandsche Vereniging voor Fotografie en Fotochemie:
Dr. H. J. VAN OPSTALL, secretaris,
Anna Paulownastraat 13, Zwolle.

Nederlandsche Astronomenclub.

Tusschentijdsch colloquium op Zaterdag 20 Juli 1946, in het Hygiënisch Laboratorium, Catharijnesingel 59, te Utrecht.

Onderwerp: De verschijnselen in de buitenste lagen van de zon.

- 11.00 uur: Dr. J. Houtgast: Verschijnselen in de chromosfeer.
13.00 „ : Gemeenschappelijke maaltijd. (Brood meenemen).
14.30 „ : Dr. G. B. v. Albada: De fysische gesteldheid van de corona.
15.30 „ : Mej. E. van Hoven van Genderen: Het verband tusschen helderheidsveranderingen van de corona in monochromatisch licht en actieve gebieden op de zon.
16.15 „ : Film van Lyot over protuberansen.
17.00 „ : Einde van het colloquium.

Krachtens de tusschen de N.A.C. en de Ned. Chem. Ver. gesloten overeenkomst, is deze vergadering vrij toegankelijk voor alle belangstellende leden van de Ned. Chem. Vereniging.

Cursus voor

opleiding tot bedrijfsbibliotheek-beheerder.

2e Mededeeling.

Aan den op 3 Sept. a.s. beginnenden cursus voor Opleiding tot Bedrijfsbibliotheekbeheerder, welke is georganiseerd door de Sectie voor Speciale Bibliotheken op het Gebied van Handel en Industrie van de Nederlandsche Vereniging van Bibliothecarissen, en waaraan zoowel door mannelijk als door vrouwelijk aan een bedrijfsbibliotheek verbonden personeel kan worden deelgenomen, zullen o.a. de volgende docenten medewerken:

- F. C. Th. Adèr (Dikkers & Co., Hengelo (O.))
Dr. L. Brummel (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)
M. Elsen (O.L.B., Enschede)
Mej. C. de Goede de Koning (Technische Hoogeschool, Delft)
P. C. P. Huysers (Muusses, Purmerend)
Mej. A. M. A. Ketjen (N.V. Artillerie-inrichtingen, Hembrug)
Mr. H. van Leeuwen (Econ. Voorl. Dienst, Den Haag)
J. W. Reinders (Octrooiraad, Den Haag)
G. A. van Riemsdijk (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)
H. A. Ritter (Technische Hoogeschool, Delft)
Dr. W. Scholten (Octrooiraad, Den Haag)
Ir. F. Voogd (Technische Hoogeschool, Delft)
R. W. van der Wal (Repetitor Economie, Amsterdam)
J. K. de Vries (Staatsmijnen in Limburg, Geleen)
Dr. J. P. Werre (Laboratorium B.P.M., Amsterdam)
Mej. C. D. Wilson (Handels-Econ. Bibl., Amsterdam)
Th. Wink (Ver. tot Bevordering v. d. Belangen des Boekhandels)
Dr. L. J. van der Wolk (Staatsmijnen in Limburg, Geleen).

Er zal les worden gegeven in de volgende punten:

- Bedrijfsbibliotheektechniek (o.a. materiaal-verzamelen, classificeren, titelbeschrijven, catalogusbouw, leenverkeer, reproductiemethodes, boekbinden).
- Organisatie van handel en industrie (inclusief octrooiwezen, researchwerk, inlichtingendiensten).
- Organisatie van bibliotheek- en documentatiewezen, waarin o.a. uitvoerig zullen worden besproken de Nederlandsche en de internationale Organisaties van Wetenschappelijke Bibliotheken, Openbare Leeszaal en Bibliotheken, Speciale Bibliotheken enz.

Zoals reeds werd aangekondigd zal er om de 14 dagen een mondelinge lesdag zijn van 10 uur voormiddag tot 5 uur namiddag met een pauze van 2 uur.

De plaatsen waar de lessen zullen worden gegeven worden nog nader bepaald aan de hand van de binnengekomen opgaven van aanmelding.

Aan den cursus is een stage verbonden van 14 dagen, waarin de cursist(e) actief deelneemt aan het werk in een groote wetenschappelijke- of bedrijfsbibliotheek en een goeden indruk kan krijgen van de dagelijksche praktijk van den leen- en uitleendienst, alsmede van het catalogiseeren in de bibliotheken, waarmee hij (zij) tot nu toe gewoonlijk slechts schriftelijk in contact stond.

Tijdens de cursusperiode zullen bezoeken worden gebracht aan groote bibliotheken of instellingen, voor den bedrijfsbibliothecaris van belang.

Aan de cursisten die hebben voldaan aan ten overstaan van een onafhankelijke examencommissie af te leggen proeven van bekwaamheid, wordt een diploma uitgereikt.

De totale kosten van den cursus, inclusief examengeld en kosten van diploma, bedragen per cursist(e) f 135,— desgewenscht in twee termijnen te voldoen.

De definitieve aanmelding sluit 1 Augustus a.s. Opgaven van deelneming moeten worden gezonden aan den secretaris der Opleidingscommissie, den heer H. Bodewes, Bibliotheek Staatsmijnen in Limburg, Centraal Laboratorium, Geleen.

In verband met het beperkte aantal plaatsen is spoedige aanmelding gewenscht.

Aangeboden betrekkingen.

Groote industrieele onderneming in de omgeving van Amsterdam zoekt voor de leiding van haar laboratorium een scheikundig ingenieur of Dr. eventueel Drs. in de chemie. Zie verder de advertentie in no. 25/26.

Research laboratorium Combinatie N.V.- en Amsterdamsche, Bandoensche en Nederlandsche Kininefabriek te Amsterdam vraagt Dr. in de scheikunde. Zie verder de advertentie in no. 25/26.

Gevraagd door Chemische fabriek in de provincie Gelderland een scheikundig ingenieur, Dr. of Drs. in de scheikunde. Zie verder de advertentie in no. 25/26.

Chemische fabriek in het Oosten des lands vraagt voor spoedige indiensttreding eenige Research-chemici (Dr., Drs. of Ir. (Delft)) en een bedrijfschemicus (Dipl. Delft). Zie verder de advertentie in no. 25/26.

Een instelling zoekt een ingenieur met economischen inslag en een scheikundig ingenieur. Zie de advertenties in no. 25/26.

N.V. Nederlandsche Gist- en Spiritusfabriek te Delft zoekt voor de leiding van de Documentatie-afdeeling van het laboratorium een scheikundige (Ir. of Dr.). Zie de advertentie in no. 25/26.

Chemisch en Bacteriologisch laboratorium vraagt een scheikundige. Zie de advertentie in no. 25/26.

Het bedrijfslaboratorium voor Grondonderzoek te Groningen vraagt een academisch gevormd scheikundige. Zie de advertentie in no. 25/26.

Lever Brothers & Unilever N.V. vraagt voor haar laboratoria te Zwijndrecht een scheikundige (v. of m.). Zie verder de advertentie in no. 25/26.

Noury & van der Lande te Deventer vraagt voor leidende functie een ervaren chemicus. Zie verder de advertentie in no. 25/26.

Op het T.N.O. laboratorium Poortlandlaan, v.h. Scheikundig Laboratorium van het Staatsbedrijf der Artillerie-Inrichtingen, kan geplaatst worden een scheikundig ingenieur of Dr. in de Chemie. Zie de advertentie in no. 25/26.

Bij den Keuringsdienst van Waren voor het gebied Dordrecht worden gevraagd twee scheikundigen. Zie de advertentie in no. 25/26.

Groote onderneming op het gebied van de voedings- en genotmiddelenindustrie zoekt voor de leiding van haar research-afdeling een scheikundig ingenieur of een Dr. in de scheikunde. Zie de advertentie in no. 25/26.

Groote conservenfabriek in het Zuiden vraagt voor direct een chemicus. Zie de advertentie in no. 25/26.

Verslag van het Algemeen Bestuur omtrent de handelingen en bevindingen van de Nederlandsche Chemische Vereeniging in 1945.

Algemeen Bestuur.

In verband met de onmogelijkheid om na begin September 1944 tot ver in het najaar 1945 algemeene vergaderingen te beleggen en derhalve normale verkiezingen te houden bleef de samenstelling van alle Besturen en Commissies in 1945 ongewijzigd. Het Algemeen Bestuur bestond in 1945 dus uit:

Mr. Drs. J. Alingh Prins, *voorzitter*.
Prof. Dr. H. J. C. Tendeloo, *onder-voorzitter*.
Dr. T. van der Linden, *secretaris*.
Dr. G. J. van Meurs, *penningmeester*.
Mevrouw Prof. Dr. C. G. van Arkel.
Dr. D. W. Dijkstra.
Dr. C. P. A. Kappelmeier.
Ir. D. J. van Wijk.

Eerst in September 1945 was het goed mogelijk weer aan te vangen met de vergaderingen van het Algemeen Bestuur; de eerste vond plaats op 29 September. Hierna volgden nog vergaderingen op 24 November en 19 December. Met uitzondering van de laatste, die in Amsterdam werd gehouden vonden de vergaderingen te 's-Gravenhage plaats.

Algemeene vergaderingen.

De verkeersomstandigheden lieten niet toe reeds een zomervergadering te beleggen. De wintervergadering kon echter doorgang vinden. De secties zagen echter nog van het beleggen van een vergadering op dienzelfden dag af, zoodat de wintervergadering beperkt bleef tot een huishoudelijke vergadering in de morgenuren en een algemeene voordracht in de middaguren door Prof. M. G. Evans van de Universiteit te Leeds, die over „Polymerisation in aqueous solution and in emulsion” sprak. Een verslag der huishoudelijke vergadering is opgenomen in het Chemisch Weekblad van 30 Maart 1946.

Raad van Overleg.

Van bijeenkomen van dezen Raad was dit jaar geen sprake.

Leden.

Een opsomming van de namen der eereleden en leden, die de Vereeniging in 1945 verloor, is opgenomen in het verslag der wintervergadering (zie boven). Aan deze opsomming zijn nog toe te voegen de namen van de volgende leden, van wier overlijden wij eerst later kennis kregen. M. G. van Bruggen (1944), Ir. L. R. van Dillen (1944), Drs. J. C. van Eck (1945), Ir. A. Spakler (1943), Ir. L. H. Tollenaar (1942), Ir. J. E. Winter (1945).

Omtrent het lot van een veertigtal onzer vroegere Joodsche leden bestond aan het einde van het verslagjaar nog volslagen onzekerheid¹⁾.

Door overlijden en bedanken werden 101 namen

van de ledenlijst afgevoerd. Hiertegenover staat, dat de toestrooming van nieuwe leden van Augustus af weer een aanvang nam. Einde December 1945 waren 78 nieuwe leden togetreden, terwijl 60 candidaat-leden per 1 Januari 1946 voorgesteld waren. De ledenlijst telde op 1 Januari 1945 2301 namen, dit aantal was op 1 Januari 1946 2338. Hieronder zijn begrepen onze leden in Oost- en West-Indië en in het buitenland met wie grootendeels nog geen contact was verkregen.

Chemisch Weekblad, Recueil, Chemische Jaarboekjes.

Tegen het eind van Juni werd ons door het Militair Gezag vergunning verleend het Chemisch Weekblad en het Recueil weer te doen verschijnen, echter onder beperkende bepalingen. Het Chemisch Weekblad mocht om de veertien dagen verschijnen met een omvang van maximum 16 bladzijden per nummer. Het Recueil kon als van ouds eenmaal per maand uitgegeven worden, doch met een maximum omvang van 64 bladzijden per aflevering. Het eerste nummer van het Chemisch Weekblad verscheen op 4 Augustus. De uitgave der tijdschriften bleef nog met vele moeilijkheden gepaard gaan, zoodat vooral het Recueil met ernstige vertraging te kampen had. In het eerste nummer van het Chemisch Weekblad werd een uiteenzetting gegeven van de ware oorzaak van de staking van de uitgave van het Chemisch Weekblad in Mei 1943. Naar deze uiteenzetting moge hier worden verwezen. Omtrent de Chemische Jaarboekjes is niets te vermelden. Dit jaar verscheen zelfs geen supplement zooals in de drie voorafgaande jaren.

Symposia.

Symposia konden niet worden gehouden. In druk verschenen de verslagen van het symposium over de theorie der sterke electrolyten I en van het symposium over de technologie der volledige synthetische kunststoffen. Op 1 Januari 1946 moesten nog verschijnen het verslag van het tweede symposium over de theorie der sterke electrolyten en de elektrische dubbellaag (inmiddels in 1946 verschenen) en het verslag van het symposium over warmteproductie door verbranding.

Vacantieeleergangen.

Deze werden dit jaar niet gehouden.

Commissies.

Met uitzondering van de Commissie voor Physische Constanten en de Centrale Commissie voor het Analysetexamen lagen de werkzaamheden van alle commissies in de eerste helft van 1945 volkomen stil.

Eerst in het laatste gedeelte der tweede helft begonnen de werkzaamheden van sommige andere commissies weer op gang te komen. Omtrent de bijzonderheden worde naar de hierachter opgenomen jaarverslagen verwezen.

Secties en afdelingen.

Door de secties werden in het verslagjaar geen vergaderingen gehouden.

De afdelingen (Chemische Kringen) vingen grootendeels hare werkzaamheden in het najaar van 1945 weer aan. Men zie hieromtrent de mededee-

¹⁾ Zeven van dezen bleken later ongedeerd te zijn; van de overigen kan met vrij groote zekerheid worden aangenomen, dat zij in concentratiekampen zijn omgekomen. Dit beteekent, dat ongeveer de helft onzer Joodsche leden de bevrijding niet heeft beleefd.

lingen der verschillende Chemische Kringen in het Chemisch Weekblad.

Secretariaat.

Ook in 1945 bleef het Bureau der Vereeniging gevestigd in het pand Amsteldijk 87, Amsterdam. De werkzaamheden, die in de eerste helft van het jaar vrijwel geheel in de woonkamers moesten worden verricht, betroffen behalve de voorbereidingen voor de analysetexamens — de aanmelding voor alle examens was geleidelijk opengesteld met het doel om, zoodra de omstandigheden het toelieten, tot het afnemen der examens over te gaan — interne aangelegenheden, zooals reeds in het vorige jaarverslag vermeld. Begin 1945 gelukte het een rondschriven aan de leden te doen uitgaan, behelzende een zeer kort verslag over den algemeenen gang van zaken, de mededeeling, dat het Algemeen Bestuur een begroting voor 1945 had vastgesteld bij gebreke van een algemeene vergadering in December 1944, de namen van overleden leden en een naamlijst van leden, woonachtig in het toen nog bezette deel van Nederland, met wien wij alle contact hadden verloren, voornamelijk leden, wonende in de streek van Arnhem, Wageningen en omgeving.

Na de bevrijding, kwamen de werkzaamheden betrekkelijk vlug weer op gang.

Aantal ingekomen stukken excl. Commissie T. en C. en Centrale Commissie	3017 (1476)
Aantal uitgegane idem	4109 (1606)
Ingekomen stukken v. d. Commissie T. en C.	91 (18)
Uitgegane stukken idem	208 (135)
Ingekomen stukken van de Centrale Commissie	2612 (4303)
Uitgegane stukken idem	3359 (5497)
Totaal ingekomen stukken	5720 (5797)
Totaal uitgegane stukken	7676 (7238)

De getallen tuschen haakjes geven de aantallen in het vorige verslagjaar weer.

Einde September vertrok Mejuffrouw H. Wunderlich met een der medical teams van het Ned. Roode Kruis naar Ned.-Indië. Deze vacature was op 1 Jan. 1946 nog niet weder vervuld.

Andere mutaties vonden niet plaats.

Verdere bijzondere vermeldenswaardigheden.

In het najaar van 1945 werd een Zuiveringscommissie ingesteld, aan welke de taak was opgedragen aan het Algemeen Bestuur advies uit te brengen omtrent de maatregelen te nemen tegen leden, die zich gedurende den bezettingstijd hadden misdragen. Tot leden dezer commissie werden benoemd Prof. Dr. Ir. J. Coops, Ir. F. Donker Duyvis en Prof. Dr. H. J. C. Tendeloo. De werkzaamheden der Commissie waren aan het einde van het verslagjaar nog niet tot een einde gebracht.

De litteratuuroverzichten van het in Nederland in de oorlogsjaren gepubliceerde chemische werk waren aan het einde van het verslagjaar nog niet alle gereed. Een bijeenkomst der bewerkers vond in October plaats, waar besloten werd het werk nu zoo spoedig mogelijk tot afsluiting te brengen.

In verband met den bestaanden nood aan studieboeken voor de studenten werd tezamen met het

Kon. Instituut van Ingenieurs, de Ned. Natuurkundige Vereeniging en de Kon. Ned. Botanische Vereeniging een schrijven gericht tot den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen met het verzoek om aan aanvragen voor papier voor herdrukken of fotocopieën van dergelijke studieboeken door de betrokken instantie voorrang te doen verleenen. De Minister zegde zijne medewerking toe.

Door wijlen Ir. A. Slingervoet Ramondt werden aan de Ned. Chem. Vereeniging een aantal boeken nagelaten. T.g.t. zal een lijst der titels worden gepubliceerd.

De Balans per 31 December 1945 en de rekening over 1945 zijn als van ouds opgemaakt door het Eerste Nederlandsche Accountantskantoor van 1883, Moret en Starke, dat de boekhouding geregeld controleert en de hoofdboeken bijhoudt.

Balans.

Postrekening analysetexamen.

Het hooge bedrag op deze rekening is een gevolg van het feit, dat aan het einde van het jaar nog een bedrag van omstreeks f 5000 over 1945 moest worden voldaan, terwijl in December 1945 ongeveer f 1000 was gestort aan examengelden voor in 1946 af te leggen examens. Het totaal ad ongeveer f 6000 is op de balans opgenomen onder het hoofd voortuit ontvangen en nog te betalen kosten.

Te vorderen posten.

Deze bestaan uit de nog te vorderen contributies en abonnementsgelden Recueil van de in Nederland wonende leden. De nog niet betaalde contributies enz. van leden in de overzeesche gebiedsdeelen en in het buitenland zijn evenals vorige jaren niet als vordering op de balans opgenomen. Ter dekking van mogelijke verliezen door het niet volledig binnen komen van deze gelden is een in 1944 gemaakte reserve aanwezig van f 2000, die op de balans per 31 December 1945 voorkomt onder de passiva.

Reserve voor bijzondere uitgaven en publicaties.

Deze gelden zijn in de eerste plaats bestemd voor de uitgave van de Chemische Jaarboekjes, zoodat te verwachten is, dat dit bedrag binnen afzienbaren tijd aangesproken zal worden.

Vooruit ontvangen en nog te betalen kosten.

Deze ditmaal bijzonder hooge post omvat in de eerste plaats de f 6000, hierboven onder Postrekening analysetexamen verantwoord, verder kosten, die nog op het boekjaar 1945 behooren te drukken en die in 1946 zijn betaald, en voorts vooruitontvangen contributies en abonnementsgelden Recueil.

Rekening en Verantwoording.

Contributies.

Een gereduceerde contributie ad f 7.50 werd betaald door 4 leden (vorig jaar 17), een contributie van f 5.— door 11 leden (vorig jaar 24), een huisgenootencontributie ad f 5.— door 15 leden (vorig jaar 16).

De achterstand in de contributie-betaling wordt geleidelijk aan ingeloopt.

Batig saldo Analysetexamen.

Op de rekening en verantwoording van 1944 werd het batig saldo Analysetexamen pro memorie opge-

BALANS PER 31 DECEMBER 1945.

Bezittingen		Schulden	
Kas	f 102.46	Kapitaal	f 58.401.92
Postrekening Nederl. Chemische Vereeniging	15.840.41	Reserve Chemiehuis	10.000.—
Postrekening Analystexamen	9.237.48	Reserve contributies en abonnementsgelden	2.000.—
Amsterdamsche Bank, Amsterdam	779.03	Reserve voor bijzondere uitgaven en publicaties	12.017.58
Rijkspostspaarbank	186.11	Crisisfonds	9.629.87
Nutspaarbank, 's-Gravenhage	1.221.15	D. B. Centen's Uitgevers Mij., Amsterdam	7.332.35
Gelden, onder beheer der Financieele Commissie	1.919.38	Vooruitontvangen en nog te betalen kosten	13.039.05
Effecten, onder beheer der Financieele Commissie	74.528.04		
Kantoormeubilair	1.—		
Archief jaargangen Recueil	1.—		
Recueilfonds	1.454.71		
Te vorderen posten	7.150.—		
	f 112.420.77		f 112.420.77

Nagezien en accoord bevonden, volgens ons rapport d.d. heden.

's-Gravenhage, 20 Juni 1946.

Eerste Nederl. Accountants-Kantoor van 1883
MORET & STARKE.

bracht en het saldo der rekening overgebracht naar 1945 in verband met het feit, dat examengelden waren betaald voor examens die niet werden afgenomen. Het nu vermelde bedrag is dus het resultaat over 1944 en 1945.

Nadeelig saldo Chemisch Weekblad.

Dit is in verband met de beperkte verschijning, zooals van zelf spreekt lager dan gewoonlijk.

Nadeelig saldo Recueil.

Hiervoor geldt dezelfde opmerking als bij het Chemisch Weekblad.

Diverse lasten en Symposiumverslagen.

Op de begroting voor 1945 was een extra hoge post van f 5000 voor diverse lasten opgebracht mede met het doel hieruit de kosten der symposiumverslagen te bestrijden. De laatste twee posten der „Lasten” moeten derhalve in verband met elkaar worden beschouwd.

Het Algemeen Bestuur:

H. J. C. TENDELOO, voorzitter,
T. VAN DER LINDEN, secr.,
W. MEYER, penningm.

Verslag van den Chemischen Raad van Nederland over 1945.

Ook in het jaar 1945 heeft de Chemische Raad nog geen aanleiding gevonden tot hervatting van zijn werkzaamheden.

De Secretaris van den Chemischen Raad,
C. J. VAN NIEUWENBURG.

Verslag van de Redactiecommissie van het Chemisch Weekblad over 1945.

Einde Juni 1945 verleende het Militair Gezag toestemming tot wederverschijning van het Chemisch Weekblad, echter slechts voor een verschijning van eenmaal in de veertien dagen en met een omvang van maximum 16 bladzijden per nummer. Aldus verscheen na ruim 2 jaar op 4 Augustus het eerste dubbele nummer met 12 bladzijden tekst en 4 bladzijden advertenties.

In totaal verschenen in het verslagjaar 11 dubbele nummers, tezamen 132 bladzijden tekst bevattende, benevens 6 bladzijden register. Door het nog weinig vlotte postverkeer verscheen het blad herhaaldelijk over tijd. Het bevatte 31 artikelen, die als volgt onderverdeeld kunnen worden.

Op technisch wetenschappelijk gebied	4
Op analytisch gebied	2
Op biochemisch gebied	1
Op theoretisch gebied	4
Op historisch gebied	—
Van persoonlijke aard (jubilea, in memoriam e.a.)	8
Verslagen	5
Verzamelreferaten	1
Korte of laboratoriummededeelingen	3
Polemieken	—
Diversen	3

Totaal 31

EXPLOITATIEREKENING VAN HET RECUEIL DES TRAVAUX CHIMIQUES DES PAYS-BAS
OVER 1945.

Lasten		Baten	
Vertaalkosten en honoraria	f 959.82	Abonnementen vereeniging	f 2.769.—
6 afleveringen 1400 exemplaren	" 4.300.—	Idem D. B. Centen	" 448.25
Toeslag kleiner formaat	" 485.34	Inkomsten Recueilsfonds.	" 1.587.74
Cliché's	" 108.90	Vergoeding kleinere omvang.	" 760.—
Porto	" 112.10	Verkoop losse nummers e.d.	" 244.75
Grafisch fonds.	" 116.42	Aftrek kleiner formaat	" 63.70
Toeslag papierprijs	" 252.80	Nadeelig saldo 1945.	" 1.624.32
Toeslag drukkosten	" 974.23		
Diverse onkosten	" 188.15		
	f 7.497.76		f 7.497.76

EXPLOITATIEREKENING VAN HET CHEMISCH WEEKBLAD OVER 1945.

Lasten		Baten	
2300 exemplaren	f 3.598,—	Aandeel in advertenties	f 795.89
Cliché's	" 154.55	Aandeel in abonnementen.	" 1.000.87
Grafisch fonds.	" 76.—	Vergoeding kleinere omvang.	" 200.—
Toeslag papierprijs	" 195.60	Vergoeding overstaand zetsel 1943	" 795.83
Toeslag drukkosten	" 657.51	Nadeelig saldo 1945.	" 3.343.97
Honoraria	" 112.99		
Vergoeding in stand houden organisatie D. B. Centen	" 950.—		
Omzetbelasting, diversen	" 391.91		
	f 6.136.56		f 6.136.56

Nagezien en accoord bevonden, volgens ons rapport d.d. heden,
's-Gravenhage, 20 Juni 1946.

Eerste Nederl. Accountants-Kantoor van 1883
MORET & STARKE.

Hiernaast bevatte het blad de gebruikelijke rubrieken, zooals de secretariaats- en andere mededeelingen, boekaankondigingen, chemische kringen, personalia, vraag en aanbod, enz.

De Redactiecommissie had de samenstelling, die zij bij de staking der uitgave in 1943 bezat, n.l.: Dr. C. A. Lobry de Bruyn, voorzitter, Ir. J. G. Hoogland, Prof. Dr. J. A. A. Ketelaar, Prof. Dr. Jan Smit, Prof. Dr. J. P. Wibaut en Dr. T. van der Linden, secretaris, tevens verantwoordelijk redacteur.

De redactiecommissie vergaderde slechts eenmaal, n.l. op 27 October 1945. Op deze vergadering werden plannen behandeld tot reorganisatie van het Chemisch Weekblad met het doel het blad door meer aandacht te schenken aan de technische en economische zijde der chemie en aan het belang van meer algemeene voorlichting zoo mogelijk voor alle leden meer belangwekkend te maken. Deze voorstellen werden nog in den loop van het verslagjaar bij het Algemeen Bestuur ingediend, hetwelk hieraan zijn goedkeuring hechtte, terwijl ook de op 19 December 1945 te Amsterdam gehouden Algemeene Vergadering hare instemming met deze plannen betuigde. Nadere uitwerking der plannen zal in het nieuwe vereenigingsjaar geschieden. De uitvoering zal niet of slechts gedeeltelijk plaats kunnen hebben zolang

de beperkende bepalingen omtrent de frequentie van verschijning en den omvang niet zijn opgeheven.

De Secretaris,
T. VAN DER LINDEN.

Verslag van de Redactiecommissie van het Recueil
over 1945.

De samenstelling van de Redactiecommissie en het Bureau bleef in 1945 dezelfde als die in 1944. In de eerste helft van 1945 was er, zooals begrijpelijk is, geen mogelijkheid het Recueil weer te doen verschijnen. Tegen het einde van Juni verleende het Militair Gezag vergunning tot verschijning eenmaal per maand en met een omvang per nummer van 64 bladzijden. In de tweede helft van 1945 verschenen dan ook de gebruikelijke dubbele nummers Juli-Augustus en September-October, benevens de gewone November- en December-nummers, inclusief het register een totaal van 384 bladzijden uitmakende. Exclusief het register was de omvang 366 bladzijden. Deze bevatten 49 artikelen, waarvan 25 in de rubriek organische en biochemie, 19 in de rubriek anorganische en fysische chemie en 5 in de rubriek analytische chemie. Van deze artikelen verschenen er 29 in de Engelsche, 9 in de Fransche, 11

in de Duitse taal. In de in 1944 nieuw ingestelde rubriek „Korte mededeelingen” verschenen vijf korte verslagen van op de vergadering der sectie voor Biochemie gehouden voordrachten over oorspronkelijke onderzoeken (alle in de Engelsche taal).

Bij het afsluiten van dit verslag was in verband met den nog heerschenden papiernood nog geen vergunning tot uitbreiding van den omvang verkregen.

De Redactiecommissie kwam op 19 December voor de eerste maal na 2 jaar weder bijeen. Op deze vergadering werden door verschillende leden soortgelijke voorstellen tot reorganisatie van het Recueil ter sprake gebracht als ook op de dienselfden dag gehouden Algemeene Vergadering door sommige leden der Vereeniging ter tafel waren gebracht. De nadere behandeling en uitwerking zal in 1946 moeten geschieden.

De Secretaris,
T. VAN DER LINDEN.

Verslag van de Redactiecommissie van het Chemisch Jaarboekje over 1945.

Op 28 November 1945 is er een vergadering geweest van bovengenoemde commissie, waarin een schrijven uit Eindhoven over vorm en inhoud van een nieuwe uitgave van het Chemisch Jaarboekje, dl. II, het hoofdpunt van de besprekingen uitmaakte.

Besloten werd het in Eindhoven vervaardigde „Chemisch Zakboekje” ter bestudeering op te vragen en na de benoeming van de nieuwe redactie-leden zoo spoedig mogelijk, tezamen met eenige heeren uit Eindhoven, een vergadering te beleggen, ten einde te bespreken, welke uitbreiding noodig zou zijn om het jaarboekje op de hoogte van dezen tijd te doen blijven.

Aan de beurt van aftreden per 1 Januari 1946 waren de heeren Dr. Ir. F. Ph. A. Tellegen en Dr. J. D. Jansen.

De Secretaris,
J. D. JANSEN.

Verslag van de Bibliotheekcommissie over 1945.

De werkzaamheden der Bibliotheekcommissie hebben in 1945 practisch stilgelegen. Wel zijn haar vacatures aangevuld, zoodat zij nu weer voltallig is.

De Secretaris,
J. G. VAN GINKEL.

Verslag van de Commissie tot Herziening van het Tarief voor Chemischen Arbeid over 1945.

De Commissie heeft in het verslagjaar niet vergaderd. Er kwamen ook geen vragen ter beantwoording binnen omtrent Tarieven voor Chemischen Arbeid.

De Secretaris,
L. H. LOUWE KOOIJMANS.

Verslag van de Onderwijscommissie over 1945.

In 1945 deed zich geen aanleiding voor tot het houden van vergaderingen of enquêtes. Door het

bureau werden als gewoonlijk de loopende bezigheden afgedaan.

De Secretaris,
R. HOOYKAAS.

Verslag van de Centrale Commissie voor het Analystexamen over 1945.

De Commissie bestond in 1945 uit dezelfde leden als in 1944. Ook in het Bureau der Commissie, bestaande uit Dr. J. M. van der Zanden (voorzitter), Dr. J. van der Lee (secretaris) en Ir. R. N. M. A. Malotaux, kwam geen wijziging.

De administratie en de uitvoering van de examenregeling geschiedde ook dit jaar, afgezien van de hieronder genoemde uitzonderingen, weer geheel onder directe leiding van Dr. T. van der Linden op het Bureau van de Ned. Chem. Vereeniging. (Ook gedurende zijn verblijf in zijn evacuatieoord Woerden was het ondergeteekende mogelijk een nog vrij behoorlijk persoonlijk en schriftelijk contact met het Bureau te onderhouden).

In de eerste helft van het jaar was er, zooals bekend, geen contact tusschen Nederland ten Noorden en Nederland ten Zuiden der groote rivieren. Het contact van het Westen met het Oosten en Noorden kon alleen schriftelijk in stand gehouden worden en dan nog heel moeilijk. Terwijl voor het Westen van het begin van het jaar af de aanmelding voor het analystexamen eerste gedeelte en kort daarop ook voor het aanvullende en tweede gedeelte van het klinische analystexamen werd opengesteld door het Bureau der Ned. Chem. Vereeniging te Amsterdam en hierdoor alle voorbereidingen werden getroffen, de examens te kunnen doen plaats vinden, zoodra de omstandigheden dat zouden toelaten, ging men zoo- wel in het Noorden als in het Zuiden van het land er toe over, de examens rayonaal af te nemen.

In Februari en Maart vond te Groningen, waar men tot 1 April nog over gas en electriciteit beschikte, het analystexamen eerste gedeelte plaats. Hieraan namen alleen kandidaten uit Groningen en omgeving deel. Kort daarop werd in Groningen eveneens (door de omstandigheden vervroegd) aanvullend en tweede gedeelte klinisch analystexamen afgenomen. Al deze examens stonden onder leiding van Dr. J. M. van der Zanden. Inmiddels had de Chemische Kring Limburg te Heerlen, dus in bevrijd Nederland, het initiatief genomen tot het afnemen van het examen II A, dat in 1944 behalve in Deventer nergens afgenomen had kunnen worden. Dit vond in Maart 1945 in Heerlen en Maastricht plaats, onder leiding van Dr. Ir. H. A. J. Pieters. Tevens werden voorbereidingen getroffen tot het afnemen van het analystexamen eerste gedeelte, dat in Juni plaats vond. In het Westen vond het schriftelijke gedeelte van het analystexamen eerste gedeelte op 24 Augustus plaats. De examens waren gedecentraliseerd, iedere examencommissie was autonoom gemaakt en regelde geheel zelfstandig het examen der plaatselijke kandidaten. De schriftelijke opgaven waren echter voor alle plaatsen gelijk.

Aan de kandidaten was gelegenheid gegeven uitstel aan te vragen voor het practische gedeelte van het examen inclusief de warenkennis tot in het late

najaar of zelfs tot April 1946. Ook alle andere examens (het aanvullende en tweede gedeelte klinisch analystexamen, examen II A en II B, het aanvullende materiaal laborantsexamen en het tweede gedeelte van het materiaallaborantsexamen, dat eveneens in 1944 moest worden uitgesteld en nu voor de eerste maal plaats vond), werden in den herfst afgenomen. Te Groningen legde één kandidaat met succes het aanvullende en tweede gedeelte van het nieuw ingestelde botanische analystexamen af. De instelling van deze examens en de exameneischen werden bekend gemaakt in Chem. Weekblad 41, 73 (1945). Een Commissie van advies voor deze examens werd tezamen met de Kon. Ned. Botanische Vereeniging ingesteld.

Het schriftelijke examen algemeene ontwikkeling voor degenen, die uitstel van het analystexamen eerste gedeelte wenschen, werd dit jaar niet afgenomen.

Alles tezamen vertoonde het aantal kandidaten dit jaar het volgende beeld. (De cijfers tusschen haakjes hebben betrekking op 1944)*).

Analystexamen, eerste gedeelte	339 (796)
Aanvullend klin. examen	39 (211)
Analystexamen II A	96 (18)
„ II B	4 (16)
„ II C	33 (184)
Materiaallabor.ex. eerste ged.	— (1)
„ aanv. ged.	2 (3)
„ tweede ged.	4 —
Botanisch an.ex. aanv. ged.	1 —
„ „ tweede ged.	1 —

In het najaar verscheen de herziene druk van de programma's van de eischen voor het analystexamen en het materiaallaborantsexamen. De herziening van de eischen voor het klinische analystexamen maakte verderen voortgang. Een concept-omschrijving der eischen, opgesteld aan de hand van alle reeds hierover ingediende bescheiden door een kleine commissie in Groningen, werd op 14 Dec. 1945 in een bijeenkomst van het Bureau der Commissie met de Groningsche commissie en vertegenwoordigers der examen-commissies aan de orde gesteld. Afdoening dezer kwestie zal eerst in den loop van 1946 kunnen geschieden.

In verband met de nog moeilijke verkeersomstandigheden vond ook dit jaar de gebruikelijke najaarsvergadering der Centrale Commissie met de voorzitters der examencommissies niet plaats.

Aan het slot van dit verslag past een bijzonder woord van dank aan allen, die hetzij door het beschikbaar stellen van laboratoria en examenlokalen, hetzij als examiner of anderszins onder de dit jaar zoo moeilijke omstandigheden hun steun verleenden aan de werkzaamheden der Centrale Commissie, waardoor het mogelijk was voor het afleggen van alle examens gelegenheid te bieden.

De Secretaris van de Centrale Commissie voor het Analystexamen.

J. VAN DER LEE.

Verslag van de Financieele Commissie over 1945.

De Financieële Commissie bestond gedurende het verslagjaar uit de heeren Mr. Drs. J. Alingh Prins,

aangewezen door het Algemeen Bestuur, Dr. W. Meijer en Ir. D. A. Tholen, de laatste als beheerend lid. Aan het eind van het jaar trad de heer Alingh Prins af. In zijn plaats werd aangewezen Prof. Dr. H. J. C. Tendeloo. Het beheerend lid werd in de vergadering van de Nederlandsche Chemische Vereeniging op 19 December 1945 herkozen.

Op 19 Maart werd een bedrag van f 4000.— ter beschikking van het Algemeen Bestuur gesteld.

Aankoop van effecten vond niet plaats.

Aldus vastgesteld in de vergadering der Financieële Commissie gehouden te 's-Gravenhage, den 23sten Maart 1946 waarin de administratie en de waarden zijn gecontroleerd.

De Beheerder,

D. A. THOLEN.

Verslag van de Historische Commissie over 1945.

In het afgelopen jaar werden geen nieuwe boekwerken voor de Bibliotheek der Historische Commissie aangekocht, noch ten geschenke of in bruikleen ontvangen.

De Secretaresse,

W. A. T. COHEN—DE MEESTER.

Verslag van de Commissie voor Analysevoorschriften over 1945.

De werkzaamheden der Commissie hebben in 1945 vrijwel geheel stilgelegen.

In de samenstelling der Commissie kwam geen wijziging.

De Secretaris,

J. C. SNIJDERS.

Verslag van de Commissie T. en C. over 1945.

In het Bureau der Commissie kwam geen wijziging. In de eerste helft van het jaar lagen de werkzaamheden geheel stil. Ook in de tweede helft, na de bevrijding, beperkte de werkzaamheid zich tot het inschrijven van een aantal werkzoekenden. Noch voor de tewerkstelling als volontair, noch voor die in werkverschaffing werd de bemiddeling der Commissie ingeroepen.

Op 31 December 1945 bedroeg het aantal ingeschreven werkzoekenden 54 van wie 29 met academische opleiding. Aangezien ook in 1945 de inschrijvingskaarten met de nog moeilijke postverbindingen niet aan de ingeschrevenen ter aanvulling werden toegezonden, is het niet uitgesloten, dat verscheidene der ingeschrevenen niet meer tot de werkzoekenden behooren.

In totaal werden 11 personen van de lijst afgevoerd, 13 informaties naar werkkrachten werden ontvangen en, voorzoover mogelijk, afgehandeld.

166 brieven waarin werkzoekenden op in dag- en weekbladen voorkomende advertenties werden opmerkzaam gemaakt, werden verzonden.

De uitgaven der Commissie, wederom slechts uit porti bestaande, waren f 15.52⁵.

HET BUREAU DER COMMISSIE.

*) Hierbij zijn niet inbegrepen de gehouden herexamens.

Verslag van de Commissie voor Maatschappelijke Belangen over 1945.

De Commissie voor Maatschappelijke belangen heeft gedurende 1945 niet vergaderd. De werkzaamheden hebben geheel stilgelegen.

De Secretaris,
J. RINSE.

Verslag van de „Commissie voor Fysische Constanten” over 1945.

Ook in 1945 bleef de samenstelling van de „Commissie voor Fysische Constanten” ongewijzigd als volgt:

Prof. Dr. J. P. Wibaut, voorzitter.
Dr. J. Th. G. Overbeek.
Dr. J. M. Stevels.
Dr. W. J. van Weerden.
Dr. Ir. J. Smittenberg, secretaris.

Voor de bespreking van haar werkzaamheden vergaderde de Commissie in 1945 twee maal, terwijl zij bovendien een bespreking arrangeerde met een aantal röntgen-deskundigen.

Hieronder volgt een beknopt overzicht der werkzaamheden.

- 1°. *Experimenteel onderzoek inzake standaardisering van apparatuur en methodiek voor de bepaling van het smeltpunt en het kookpunt en voor de zuivering van organische verbindingen door middel van rectificeerende destillatie.*

Het onderzoek inzake smeltpuntsbepalingen kon begin Januari 1945 door Drs. Smit in het laboratorium der B.P.M. hervat worden, en werd na de bevrijding weer vervolgd in het scheikundig laboratorium der Vrije Universiteit. Het ziet er naar uit, dat aan de voornaamste wensch van de Commissie: een eenvoudige en betrouwbare micro-smeltpuntsbepalingsmethode met een nauwkeurigheid van 0.1 à 0.2° C, thans spoedig voldaan zal kunnen worden.

Ook het onderzoek inzake kookpuntsbepalingen heeft goede vorderingen gemaakt. Verwacht mag worden, dat in den loop van 1946 een voorstel gepubliceerd kan worden voor een eenvoudig kookpuntsapparaat, werkend met ca. 1 cm³ stofmonster, dat kookpuntsbepalingen toelaat bij 760, 100 en 15 mm Hg-druk met een nauwkeurigheid van 0.05 à 0.1° C.

Het werk betreffende apparaturen voor rectificeerende destillatie, dat belangeloos ten behoeve van onze Commissie in het B.P.M.-laboratorium verricht wordt, had regelmatig voortgang. De mogelijkheid bestaat, dat ook dit werk in 1946 tot afsluiting komt en vastgelegd wordt in een door Ir. Verheus samen te stellen handleiding voor het vervaardigen, toetsen en toepassen van laboratorium-rectificatie-kolommen.

- 2°. *Voorstellen inzake standaardisering van apparatuur en methodiek voor de bepaling van de viscositeit van organische verbindingen.*

Het door een onzer commissieleden in overleg met de viscositeitscommissie der Koninklijke Akademie van Wetenschappen opgestelde ontwerp-standaardvoorschrift werd in onze Commissie besproken en zal binnenkort opnieuw aan de commissie der Akademie voorgelegd worden, om daarna aan de Hoofd-

commissie voor de Normalisatie in Nederland aangeboden te worden.

- 3°. *Bevorderen van goniometrisch en röntgenografisch kristalonderzoek.*

In November 1945 werd door onze Commissie een bespreking gearrangeerd met een aantal deskundigen op het gebied van röntgenografisch en goniometrisch kristalonderzoek, waarbij eenheid van opvatting bleek te bestaan ten aanzien van de volgende desiderata:

- a. Aangezien te verwachten is, dat de Debijer-Scherrer-methode van groot nut zal kunnen zijn voor de identificatie en determineering van organisch chemische verbindingen, en er in Amerika en Engeland reeds een aanvang gemaakt is met het standaardiseeren van de opname-techniek en het verzamelen van meetresultaten volgens een bepaald classificatie-systeem, is het gewenscht, dat ook in Nederland een zekere coördinatie van werkzaamheden tot stand komt. Ter bevordering hiervan worde een lid van de „Commissie van Bijstand” van het „Röntgeninstituut van de Technisch-Fysische Dienst T.N.O. en T.H.” te Delft toegevoegd aan de „Commissie voor Fysische Constanten” der Nederlandsche Chemische Vereeniging.
- b. Indien van organische verbindingen goed ontwikkelde kristalletjes verkregen kunnen worden, is het wenschelijk, deze goniometrisch te onderzoeken en de resultaten uit te drukken in het „Barker-systeem”. Het ligt op den weg der Commissie voor Fysische Constanten, dit goniometrische werk in Nederland te bevorderen en een goede coördinatie tot stand te brengen, in het bijzonder met het werk aan het Kristallografisch Instituut van Prof. Terpstra te Groningen.
- 4°. *Overleg inzake normalisatie van temperaturen, drukken en golflengten bij het fysisch onderzoek van chemische verbindingen.*

Omtrent de op grond van een in 1944 gehouden enquête door onze Commissie geformuleerde voorloopige voorstellen werd (in Januari 1946) overleg gepleegd met de Hoofdcommissie voor de Normalisatie in Nederland. Besloten werd voorloopig géén normalisatie-voorstellen omtrent temperaturen, drukken en golflengten in te dienen, doch eerst de mogelijkheid van internationaal overleg af te wachten.

Voor de Commissie voor Fysische Constanten,

J. SMITTENBERG, Secretaris.

Verslag van de Commissie voor Voordracht en Publicatie over 1945.

1. *Samenstelling Commissie.*

In de samenstelling der Commissie kwam gedurende het verslagjaar geen verandering. De Commissie bestond derhalve uit: Dr. Ir. R. Houwink (Voorzitter), Dr. H. Gerding, Dr. C. P. A. Kappelmeier en Dr. W. Gaade (Secretaris).

2. *Commissievergaderingen.*

De Commissie vergaderde 1 maal en wel op 21 September te Leiden.

3. Naamsverandering.

De naam van de Commissie werd gewijzigd van Commissie voor Voordrachtstechniek in *Commissie voor Voordracht en Publicatie*, daar de leden van meening waren, dat deze naam het arbeidsterrein der Commissie beter omschrijft dan de vroegere naam.

4. Cursussen.

Gedurende een groot gedeelte van het jaar konden als gevolg van de tijdsomstandigheden geen cursussen in voordrachtstechniek gehouden worden. In November werd een aanvang gemaakt met een cursus te Haarlem onder leiding van Mevr. H. Janssen-Klenke uit Bilthoven, waarvoor zich 18 deelnemers gemeld hebben.

5. Beoordeling van sprekers.

Eveneens als gevolg van de abnormale omstandigheden vonden gedurende het verslagjaar geen beoordelingen van sprekers plaats, daar geen vergaderingen werden gehouden, waarbij sprekers voor het beoordeelingsstelsel der Commissie in aanmerking kwamen. Wel werd samengesteld een „*Lijst van aanbevolen sprekers*”, waarop na verkregen toestemming der desbetreffende personen diegenen vermeld staan, die als sprekers van meer dan middelmatige bekwaamheid beschouwd kunnen worden. Plaatsing op deze lijst geschiedt hetzij op grond van binnengekomen beoordelingen, hetzij door persoonlijke ervaring der Commissieleden, hetzij door aanbeveling van hoogleraren. Deze lijst, welke geregeld up to date bijgehouden wordt, is ter beschikking van die Chemische Kringen gesteld, die den wensch kenbaar hadden gemaakt haar te ontvangen. De Commissie hoopt door deze lijst ertoe bij te dragen, dat het aantal minder geslaagde kringavonden als gevolg van de mindere voordrachtstechnische bekwaamheid van den spreker tot een minimum zal dalen.

6. Uitbreiding actie buiten de Nederlandsche Chemische Vereeniging.

Het plan bestaat de actie der Commissie op grond van in eenige jaren verkregen ervaringen uit te breiden tot andere technische en wetenschappelijke vereenigingen. Besprekingen hieromtrent zijn reeds gevoerd met het Koninklijk Instituut van Ingenieurs. Verdere besprekingen zijn als gevolg van een langdurige buitenlandse reis van den Voorzitter tot het voorjaar van 1946 uitgesteld.

7. Wenken voor sprekers en schrijvers.

De bedoeling is een tweede druk uit te geven van „*Wenken voor Sprekers en Schrijvers*” met een eenigszins ruimeren opzet.

8. Financiën.

Buiten de ontvangsten van de cursisten te Haarlem, welke in 1946 verantwoord zullen worden, hadden dit jaar geen inkomsten en uitgaven plaats. Het kassaldo op 31 December 1945 bedroeg f 52.—.

De Commissie voor Voordracht en Publicatie,
Dr. Ir. R. HOUWINK, Voorzitter.
Dr. H. GERDING.
Dr. C. P. A. KAPPELMEIER.
Dr. W. GAADE, Secretaris.

BOEKAANKONDIGINGEN.

633.85

L. A d r i a e n s, Dr. Sc., Chef des travaux chimiques au Laboratoire des Recherches Chimiques et Oniologiques du Congo Belge à Tervuren, *Les Oléagineux du Congo Belge*. Royaume de Belgique, Ministère des Colonies, Publications de la Direction Générale de l'Agriculture, de l'Élevage et de la Colonisation, Brussel 1944, 304 blz., 30 illustrations, 16 x 25 cm, 40 Francs.

Dit boek is ontstaan uit de behoefte om een overzicht te verkrijgen omtrent de in de Belgische Congo voorkomende olieleverende gewassen. Daartoe zijn gegevens over deze en aanverwante planten, en over de daaruit gewonnen oliën, die in de vakliteratuur zeer verspreid voorkomen, verzameld en gebundeld. Zodoende kan men een beteren indruk verkrijgen omtrent den aard dezer gewassen en vetten, alsmede van de economische waarde daarvan. Hierdoor ook komen de vruchten van wetenschappelijk onderzoek meer en beter dan voorheen onder het oog van hen, die deze resultaten praktisch in toepassing zullen kunnen brengen.

Gerangschikt naar de families worden de verschillende olieleverende gewassen behandeld, waarbij achtereenvolgens hun voorkomen, hun botanische bijzonderheden, hun inlandsche benamingen enz., aan de orde komen. Daarop volgt een bespreking van de winning der vetten, alsmede het wetenschappelijke onderzoek van zaden, vetten en pers-, resp. extractieresidu's en van de mogelijkheid van technische toepassing dezer producten. Tenslotte wordt aan het eind van elke besproken familie een samenvatting gegeven over de in de Congo, maar ook over de elders voorkomende vertegenwoordigers en hun voortbrengselen, waardoor de plaats, die de desbetreffende producten in het systeem innemen, duidelijk naar voren treedt en hun mogelijke technische toepasbaarheid beter tot uiting komt.

De stof is duidelijk en overzichtelijk aan de hand der voornaamste literatuur behandeld; slechts hier en daar zijn enkele onvolkomenheden aan te wijzen, die overigens niet van ingrijpenden aard zijn en eventueel bij herdruk gemakkelijk hersteld kunnen worden.

De illustraties, die niet op kunstdrukpapier zijn afgedrukt, laten veel te wenschen over; overigens is de uitvoering van het boek, gezien de prijs, zeer goed.

J. van Loon.

* * *

551.464 : 577.472(26) (022)

H a r v e y, H. W. Recent advances in the chemistry and biology of sea water at the University Press, Cambridge, 1945, 14 x 22 cm, VIII en 164 pp, 28 fig., 10 s. 6 d.

Dat dit belangrijke boek hier aangekondigd kon worden, danken wij the British Council. Het wordt in de Universiteitsbibliotheek te Utrecht geplaatst.

Dit is niet het eerste boek van dezen schrijver over zee-water. In 1928 verscheen zijn „*Biological Chemistry and Physics of Sea Water*”. Hij behoort tot den vasten staf van het bekende Marine Laboratory te Plymouth en als zoodanig heeft hij zooveel belangrijke bijdragen tot de kennis van de zee geleverd.

In zijn tweede boek heeft hij zich beperkt tot de chemie en de „biology of sea water”, onder welk begrip de schrijver blijkbaar verstaat zeewater als milieu voor het leven. Het eerste inleidende hoofdstuk geeft een korte bespreking aan de hand van 11 teekeningen van het transport van zeewater, zoutgehalte- en temperatuurverdeling in den Atlantischen Oceaan, turbulentie, gelaagdheid (ook in kustwateren) en beschouwingen over de rol van het plankton in de zee. Dit was noodig voor een goed begrip van de problemen, die verderop behandeld worden.

In het tweede hoofdstuk worden o.a. begrippen zoutgehalte, chloorgehalte en soortelijk gewicht gedefinieerd. De „major”-bestanddeelen, waaronder tegenwoordig ook Sr en H_3BO_3 vallen ($\text{Sr}/\text{Cl} = 0.0007$ en $\text{H}_3\text{BO}_3/\text{Cl} = 0.00136 - 0.00162$), worden in het derde hoofdstuk behandeld. In het volgende wordt het voorkomen van de „minor constituents” Cu , Fe , Mn , R , Si , organische stoffen en zouten, die P of N bevatten, besproken. De gasen N en O worden in het vijfde hoofdstuk behandeld. Het zesde hoofdstuk geeft een goed beeld van de tegenwoordige kennis van het koolzuursysteem in zeewater. De schrijver kon daarbij gebruik maken van het zeer uitvoerige onderzoek van Kurt Buch en al. (Finland) en geeft in extenso diens uitgewerkte tabellen weer, waaruit men het gehalte aan bicarbonaat, carbonaat, koolzuur en H-ion kan berekenen, wanneer het zoutgehalte, de temperatuur, pH en „excessbase” bekend zijn. Het zoutgehalte moet nl. bekend zijn wegens den invloed der begeleidende zouten op de activiteiten.

Het voorkomen en de bepaling van de fosfaten en stikstofbevattende zouten vormen den inhoud van het zevende hoofdstuk, een onderwerp, dat voor de verklaring van de zoo in tijd en plaats uiteenlopende vruchtbaarheid der zeeën van het grootste belang is.

In het achtste hoofdstuk wordt in een achttiental pagina's een overzicht gegeven van de veranderingen, die het gevolg zijn van bacteriënwerking, terwijl in het volgende de rol van de regeneratie en toevoer van N en P besproken wordt.

De vruchtbaarheid van oceanisch water vormt het zoo uiterst belangrijke onderwerp van het laatste hoofdstuk.

De opzet van den schrijver is klaarblijkelijk geweest een overzicht te geven; hierin is hij zeer goed geslaagd. De literatuurlijsten aan het eind van elk hoofdstuk zijn in dezen tijd vooral van bijzondere waarde.

Het is bedroevend, dat er tot nu toe maar één exemplaar van dit boek in ons land aanwezig is.

F. Liebert.

* * *

633.885.1 (922)

Cinchona in Java: The Story of Quinine. By Norman Taylor, with an introduction by Pieter Honig. New York, Greenberg, Publisher, 1945, 16 x 23 cm, 87 pp., with illustrations, \$ 2.50.

Norman Taylor is in Amerika welbekend als publicist van vele wetenschappelijke en populaire artikelen op het gebied der botanie; als deskundige maakte hij gedurende den oorlog een studie ter plaatse van de nieuwe kina-cultuur in Zuid-Amerika. In „*Cinchona in Java*” komt zijn bijzondere gave tot populair-wetenschappelijk publiceren ten volle naar voren. In een rijk met photographieën en afbeeldingen verfraaide uitgave, weet hij de belangstelling voor de groote moeilijkheden, die bij de overbrenging van de kina-cultuur van Peru naar Java te overwinnen waren, op boeiende wijze te wekken.

De Gouvernements-Kinaonderneming, die het pionierswerk verrichtte, ondervond daarbij een niet te overschatten steun harer scheikundigen.

Het is een groote verdienste van „*Cinchona in Java*”, dat het, behalve de waarde, die het als populair historisch werkje bezit, daarenboven zal bijdragen tot het aanmoedigen van onze scheikundigen, hun wetenschap aan de Indische cultures te wijden.

G. Tilman.

PERSONALIA.

Aan de Universiteit van Amsterdam is bevorderd tot doctor in de wis- en natuurkunde op proefschrift „Aan stikstof gealkyleerde nor-tropaanderivaten”, de heer A. L. van Hulsenbeek, geboren te Amsterdam.

* * *

Aan de Universiteit te Utrecht is geslaagd voor het doctoraal-examen wis- en natuurkunde, hoofdvak pharmacie, de heer E. Samuels Brusse.

* * *

Aan de Universiteit van Amsterdam is geslaagd voor het doctoraal-examen wis- en natuurkunde, hoofdvak pharmacie, mejuffrouw G. Swart.

* * *

Ir. A. J. de Kok, voorheen ingenieur bij den Rijksnijverheidsdienst, is met ingang van 1 Januari 1946 benoemd tot Rijksnijverheidsconsulent te 's-Gravenhage.

* * *

Ned.-Indië. Uit Indië zijn aangekomen:

Dr. Ir. F. E. van Haeften, Rustenburgerstraat 286, Amsterdam-Z. Ir. F. L. J. van Lamoën, van Aerssenstraat 221, 's-Gravenhage. J. Marchés, Klein Coolstraat 17 B, Rotterdam.

Ir. W. H. Schoenmaker, Groene Zoom 132, Rotterdam-Z.

Ir. B. van Rhijn, Stationsweg 21, Hoogeveen.

Ir. J. W. Brocades Zaalberg, Hoogerbeetsstraat 5, Wassenaar.

* * *

Dr. H. J. Hardon, hoofd van het laboratorium voor scheikundig onderzoek te Buitenzorg, is uit Sydney, waarheen hij geëvacueerd was, naar Batavia teruggekeerd. Adres: Departement van Economische Zaken, Koningsplein, Batavia.

* * *

Natuurwetenschappelijk Tijdschrift voor Ned.-Indië. In herinnering brengend, hetgeen wij omtrent dit tijdschrift konden mededeelen in Chem. Weekblad 41, 11 (1945) en vooral in Chem. Weekblad 42, 63 (1946), waar de plannen om dit tijdschrift weer te doen herrijzen, zoodra hier weer mogelijkheden voor bestonden, werden vermeld, kan nu worden medegedeeld, dat op 1 Juni j.l. het eerste nummer na den oorlog te Batavia is verschenen. Algemeen Redacteur is als voorheen Dr. C. G. G. J. van Steenis te Buitenzorg. Het nummer bevat een verhandeling van Dr. J. J. A. Blekkingh, De winning van kaliumzouten uit suikerriet, een overzicht van de lotgevallen van een achttal natuurwetenschappelijke instituten tijdens den bezettingstijd, beperkt nog tot gouvernementsinstituten, een overzicht van de slechts weinige wetenschappelijke publicaties, verschenen gedurende den Japanschen bezettingstijd en een lijst van hen „die ons ontvielen”. Leden der Ned. Chem. Vereeniging, wier overlijden ons nog niet bekend was, troffen wij op deze lijst, die 70 namen bevat — alle van ambtenaren van natuurwetenschappelijke gouvernementsinstellingen — niet aan.

* * *

Bibliotheek van het Instituut voor Warmte-economie T.N.O. De volgende aanwinsten van deze boekerij mogen hier worden vermeld:

1. The ultra fine structure of coals and cokes B.C., U.R.S., London 1944.
2. The utilisation of small coals, B.C.U.R.A., London 1944.
3. The efficient use of fuel.
4. Chemistry of coal utilisation I and II by H. H. Lowry and others. John Wiley and Sons, New York 1945.

* * *

Tweede lijst van recente publicaties op het gebied der vezel-techniek. Een tweede lijst van nieuwe buitenlandsche publicaties op het in hoofde genoemde gebied (zie voor de eerste lijst het Chem. Weekblad van 27 April, blz 110) is verkrijgbaar bij mejuffrouw J. E. Leene, conservatrice van het Laboratorium voor Mechanische Technologie, Afd. Vezeltechniek der Technische Hoogeschool, Mijnbouwstraat 16b, Delft.

De publicaties zelf liggen ter inzage in de bibliotheek van het genoemde laboratorium, doch kunnen niet worden uitgeleend. Het is evenwel mogelijk fotocopieën (f 0.30 per bladzijde) te bestellen.

De indeeling van de lijst is: A. Nieuwe vezels (3 publ.), B. Wol (11 publ.), C. Bastvezels (6 publ.), D. Kunststoffen (3 publ.), E. Verven en drukken (22 publ.), F. Bleeken enz. (6 publ.), G. Diversen (36 publ.), H. Weven (4 publ.), I. Machinerieën (27 publ.).

VRAAG EN AANBOD.

Plaatsing geschiedt alleen voor leden der Nederl. Chem. Vereeniging.

Correspondentie wordt over deze rubriek niet gevoerd: de Redactie, Amsteldijk 87, Amsterdam-Z., zendt alleen brieven door, waarvoor men porto insluit.

Ter overneming gevraagd:

C. v. Reckenberg, Destillationstech. in Theorie u. Praxis. Voeding jrg. 3 (1, 2, 3 en 5); jrg. 1 (5, 6 en krt. Mei 1939 en Jan. 1940).
Diss. Donker, Delft 1926.
1 g broomcresolgroen, indien mogelijk meer.
Beauméwegers voor zware vloeistoffen 0—15 en 15—30° Bé of te ruil aangeboden tegen eenige saccharometers volgens Brix tot 45°.
V. J. Koningsberger, Leerb. d. algem. Plantk., dl. II (Physiol. en Erfelijkheidsleer).

Ter overneming aangeboden:

Thiele, Leim u. Gelatine, 1907.
Abege, Handb. d. anorg. Chem. 1908—1913, dl. II, 1 en 2; dl. III, 1 t/m 3, dl. IV, 2.
Een burettendoos compleet.
Chem. Weekblad 1930—1946 in easy bind.
Recueil 1941—1946, ingeb.
Voeding jrg. 2 t/m 6 orig. band.
Grimsehl II. Magnetisme en electr., 5de druk 1922.
H. Groot, Problemen d. mod. natuurwetensch., 2e dr., 1942.
Ned. Pharmacopee Ve 1940.
A. Prins, Qual. analyse 1940.
Haas-Lorentz, Beide hoofdwetten d. thermod. 1942.
Bersch, 35000 chem. tech. voorschriften.
Verz. Krachtwerktuigen: Electrotechniek.
v. Laar, Thermod. in de chemie.
V. Gittert, Het microscop.
Nieuw tech. Vademecum (radio en electr.) 1942.
H. Mark, The gen. chem. of high polym. subst. 1940.
J. v. Alphen, Overzicht v. d. gesch. d. org. chemie voor 1870.
Recueil, 1942 en '43 losse nummers.
Chem. Weekblad 1938 in easy bind.
Chem. Weekblad 1943 losse nummers (cntb. no 1).
J. F. Walker, Formaldehyde, New York 1944, f 16.—.
Ind. Eng. Chem. Ind. Ed. 1934, 1938 en 1939 in afl.
Ind. Eng. Chem. Anal. Ed., 1934, 1938 en 1939 in afl.
1 waterstofelectrode met toebeh.
1 anal. balans.
F. R. H. Prick van Wely, Nederl.-Engelsch.
Ten Bruggencate—Broers, Engelsch-Nederl.
Lorentz—Clay, Jolles, Thermodynamica 1929.
Natuurk. pract. v. stud. te Leiden, 1932.
Rutgers, Beknopte anal. meetk., 1925.
Treadwell, Lehrb. anal. Chem. I 1930; II 1935.
Timmermans, Les solutions concentrées, 1936.
Prins, Qualit. chem. anal., 1930.
H. G. Möller, Grundl. u. math. Hilfsn. d. Hochfrequenztechnik, 1940.
Westenbrink, Pract. d. physiol. Chem. (nieuw geb.).
Voeding, jrg. 2, 4, 5, 6 compl., jrg. 1, 3 (1/3 ontbr.).
Anal. balans (zonder gewichtendoos).
Anal. gewichtendoos.
Recueil, 1940, 1941 en 1942 (geb.).
Recueil 1943, 1944 en 1945 (losse afl.).
Chem. Weekblad 1940, 1941 geb.
Chem. Weekblad 1943, 1945 (losse afl.).
W. Nernst-A. Schoenflies, Einführ. i. d. math. Behandlung d. Naturwissenschaften 1923, geb. ongebruikt, f 12.50 niet franco.
Tolhausen, Tech. Wörterbuch, 3 dln. Fransch-Duitsch-Engelsch, 1920.
Breitensteins Repetitorium, Quant. Anal. 4 dln., 1920—1925; Qual. Anal. 1924.
Planck, Thermodynamik, 1922.
A. Becker, Kristalloptik. 1903.
De Haas, Natuurk. vragen en vraagstuk., 1920.
Jentjen, Lab. buch f. d. Kunstseide- u. Ersatzfaserstoffindustrie, 1923.
Wolff, Lab.buch f. d. Lack- u. Farbenind., 1924.
E. Stein, Farbenbindemittel, Farbkörper u. Anstreichstoffe, 1931.
F. Kolke, Herstellung u. Verarbeitung v. Lacken u. Farben, 1935.
F. Kolke, Lack-Tabellen, 1934.
E. H. Archibald, The preparation of pure inorganic substances, 1932.
V. Nieuwenburg, A short manual of sys. qual. Anal., 1933.
Zur Entwickl. d. Chem. d. Hochpolymeren, 1937.

Mij. Diligentia, Natuurk. voordrachten 1935 t/m 1940.
W. Hüchel, Die Theoret. Grundlagen d. org. Chemie, II Band., 1935.
H. Mark, The gen. chem. of high polym. subst., 1940.
Zechmeister-v. Cholnoky, Die Chromatografische Adsorptionsmethode, 1938.
Bjerrum-Ebert, Anorg. Chem., 1933.
Gatterman, Praxis, d. org. Chemikers, 1933.
W. Hoppmann, Die rationelle Gestaltung d. chemisch-tech. Produktion, 1934.
Petersen, Beginselen d. stroomingsleer.
v. Blitterswijk, Materialen en Grondstoffen, 1944.
W. Huntenburg, Querschnitt durch die org. Chem., 1935.
A. A. Morton, Laboratory tech. in org. Chem., 1938.
Clay, Het principe van het behoud van energie, 1943.
Wizinger, Kolen, lucht, water, 1944.
Westenbrink, Physiol. Chem., 1944.
Sammlung Götschen, W. Kaufmann, Allgem. u. Physik. Chem. I. en II.
Idem., Mahler, Physik. Aufgabensammlung.
Idem., Daneel, Elektrochemie I t/m IV.
Idem., Bausch, Allgem. Chem. Technologie.
Idem., Jager, Theor. Physik. Elektr. und Magnetismus.
Idem., Walther u. Röttinger, Tech. Warmelehre.
H. Freundlich, Kapillarchemie, 1923.
Arthur Haas, Atomic Theory, 1936.
Naumann-Zirkel, Elem. d. Mineralogie, 15e druk.
Lewis, A system of Phys. Chem. 1922, 3 dln.
Bakhuys-Roozeboom, Die heterog. Gleichgew., II Heft, 2 en 3 deel, III Heft, 1 en 2 deel.
Elsbach, Kant u. Einstein.
Ber. deut. pharm. Ges. 19—33, Beih. 1909—23.
Ned. Tijdschr. v. pharm. chem. en toxicologie 1889—1901., 13 dln.
Pharm. Weekblad 1929—'32.
Chem. Weekblad 1929—'35.
Pharm. Centralhalle 1901—1919, 15 Bde.
Meded. Rijksinst. v. Pharmacotherapie 1921—'32.
Werken Natuur- en genes- en heilk. congres 1925—'31.
Zeiss Microscop; laatste type 1350 x.
Clibbens, Phase theory 1920.
Buchka, Das Lebensmittelgewerbe, 4 dln.
Fischer, Abh. z. Kenntnis d. Kohle, I en II.
Buttler, Fundamentals of chem. thermodyn. 1928.
Kropf, Tech d. Edeltahles, 1934.
Becker, Hochschmelzende Hartstoffe, 1935.
Beilstein, Handb. Bd. I, II en III, laatste druk.
W. C. McLewis, A system of phys. chem., 1921, 3 dln.

De opgaaft van het aangeboden en gevraagde wordt tweemaal geplaatst. Wensch men daarna nog plaatsing, dan is daarvoor een nieuwe opgaaft noodig. Men wordt dringend verzocht dadelijk kennis te geven, indien plaatsing niet meer noodig is.

Gevraagde betrekkingen.

789. Scheikundig ingenieur (Zwitserisch diploma), Hollander, 33 jaar, hollandsche, fransche, engelsche en duitsche taal machtig, zoekt bij fabriek of groote instelling in Holland of buitenland hem passende betrekking.
271. Scheikundig ingenieur, doctor in de scheikunde, langdurige veelzijdige binnen- en buitenlandsche ervaring in leidende functies bij wereldconcern, wil van positie veranderen (hier te lande of buitenland). Goede talenkennis, commercieele ervaring, bereisd, vlugge inwerking. Uitstekende referenties.
306. Dr. in de chemie, 36 jaar, organicus, analytisch onderlegd, met veelzijdige research- en fabriekspractijk, zoekt anderen werkkring, bij voorkeur op organisch-synthetisch gebied.
644. Scheik. ing., 5 jaar ervaring in laboratorium en fabriek (celvezel, oleum, gasfabriek) zoekt betrekking. Goede talenkennis. Genegen naar het buitenland te gaan.
672. Chemisch Drs., organicus-microbioloog, zoekt passende werkkring, bij voorkeur op landbouw- of zuivelgebied.
159. Vrouw, Dr. in de scheikunde, 37 jaar, ervaring op het gebied van analyse van voedingsmiddelen, onderwijs, literatuurdocumentatie, taalkundig onderlegd, zoekt werk (voorloopig liefst voor halve dagen).